

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. ii. post. iii. d[omi]nica[m] Aduent[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Feria II. post III. dñicani

omnes ab ecclesia pro sceleribus suis reprobati sunt infames. Donec casus singulos et applica ad reprobos qui idcirco erunt turpissimi in corpore et anima. Unicus ergo illorum dici poterit illud Ezech. xvj. Abs minatione fecisti decorum tuum.

Feria ij. post. iij. dñicani Aduentus.

Abiciamus

z. Surdi audiunt. Matt. xj. Abiectionibus tenebrarum. Surdi audiunt. Ubi nota triplicem esse auditum.

Primus est nature sensitive siue exterioris potentie.

Secundus interioris intelligentie.

Tertius proprius obedientie.

De hoc triplici auditu dicit Ps. Audi filia. q. ad primum. et vide: q. ad secundum. et inclina: q. ad tertium. Unde Luce. xj. Beati qui audiunt verbum dei et custodiunt: et opere implent ut possideant vitam eternam.

Abiciamus zc.

Pro primo. An verbum assumpsit personam humanam. Sic dicit Boetius q. persona est intellectualis nature individua substantia: sed christus assumpsit individua substantia nature intellectualis. Contra. Aug. de fide ad Petrum. De natura hominis assumpsit: non personam.

Respondet Bonaven. in. iij. dist. v. Et non falsum est q. persona personam assumpsit. Hoc enim potest intelligi tripliciter: Aut q. ipsum assumptum fuerit persona: aut q. fuerit persona in assumptione: aut q. fuerit post assumptionem. Primus modus repugnat veritati conceptionis. Si enim fuerit persona ante conceptionem: virgo Maria non concepit deum. Secundus modus repugnat veritati assumptionis. Si enim in assumptione fuit persona et desijt esse persona: potius in assumptione persona presumebatur q. assumebatur. Tertius modus repugnat veritati unionis. Si enim assumens differt ab assumpto et illud quod assumptum est: est persona: et etiam assumens est persona: q. in christo sunt due persone: Et eodem stat q. eo sunt due nature: q. nulla est ibi vna. An hunc autem errorem pessimum incidit

Eutices: ut dicit Boetius: quia nesciuit distinguere inter personam et naturam. Resistoribus ex eadem erravit: sed alio modo: quia nesciuit inter personam et naturam distinguere. Vidit q. in christo non poterat esse nisi vna persona: ex hoc impulsus est ponere q. in christo est tamen vna natura. Sicut ergo ipse ignorantia istius distinctionis duo fuerunt errores in diuinis: videlicet Ariani. et Sabellij. sic etiam fuerunt duo errores circa incarnationem christi. Catholica pro ecclesia: pro mediis istorum errorum prorsus dices in diuinitate esse plures personas et vnam naturam. Et in christo plures naturas et vnam personam. Cum autem dicit Boetius. q. persona est intellectualis nature individua substantia: ibi indiuiduum importat triplicem conditionem: videlicet singularitatis: incomunicabilitatis: et superioris dignitatis. Hec bona. Pro fundamento. Tertium est q. christus vera humanitate assumpsit. Galfredus in nouella poetria sua: Hac ratione deus in vera carnem morari nobiscum venit. Et hoc certe valde mirandum est consideratis humane nature miseris. de quibus Aristo. j. metaph. Humana natura multipliciter est serua. Sed questio est de persona An vna zc. Dicunt. Et q. cum admiratione preplere: quoniam ut dicit Tho. j. parte. Hoc est miraculum miraculorum: ut videlicet natura creata personam personam: ut creata. Et hec tanta mirabilia facta sunt pro nobis. Quod peccatores miserum ut quod q. cessatis laudare deum. Audite Psal. Carat. domini. no canticum nouum quia mirabilia fecit zc. O maledicti peccatores pro tanta benivolentia et misericordia rependentes deo tam multipliciter insultatis. O auari: luxuriosi: inuidi: zc. Recognoscite errores vestros et peccata vestra deponentes studete laudare deum tantis sui aduentus beneficiis. Et sicut pro aduentu sui victoriam de inimicis suis obtinuit: sic et nos eum de huiusmodi aduentu laudando victores erimus. Figura Iudicij. vij. Sedeon et qui cum eo erant cum clangore tubarum vicerunt madianitas. Spiritualiter Expone. Ex. ij. Paralipo. xxi. Josaphat post laudes inuenit hostes prostratos: scilicet filios Amon: moab: et montis seir. Amon interpres onerans vel onustus. Moab ex parte vel de patre. Seir: hirsutus vel hispidus. Filij amon sunt ad

Aduētus Bermo Fo. XLIII

ugri. Anaricia ei onerat sollicitudibz. Si-
liq moab luxuriosi z carnales. Nam moab
genitus a patre matris sue: Filij montis
Seir superbi: qui sunt asperi et rebelles.
Nec autē vicia et eoz tentationes deuin-
cemus si de incarnationis dominice he-
neficio deum deuote collaudem? Plal.
Laudans inuocabo dominū: et ab inimicis
meis saluus ero.

Pro scdo. Supra de dispositione lo-
calt et modalit. Restat dicendū de
dispositione visuali. Sed quoniam de ea di-
ctum est in alio aduentuali dominica secū-
da sermone post meridiū: ideo transeam
ad q̄ntam p̄ncipalem considerationē su-
perius positam: que est cōsideratio reue-
lariue manifestationis. Ubi p̄mo Horan-
dum: q̄ diuini iudicij equitas erit manife-
stissima. Osee. v. Iudicia mea quasi lux e-
gredientur. Et. j. Corinth. iij. Illumina-
bit abscondita tenebrarū et manifestabit
consilia cordium. Et. Estate. xl. vij. Reuela-
bitur ignominia tua z videbit opprobriū
tuum. Hā. j. Reuelabo pudenda coram
facie tua z ostendam nuditatē gentibus z
regnis ignominia tua. Singula verba di-
ligenter attendite. Vbi hec ponderarent
fraudulenti: luxuriosi: enormes: et impudē-
cos contactus facientes: latrones z huius-
modi. Hinc Hieronymus ad Palmachiū
et Heliodorū. Hodō vident forsan qui-
dam deo dissimulante peccare: sed adierit
illa dies in qua facta nostra quasi in qua-
dam tabula depicta monstrata sunt deo:
demonibus: et angelis: et hominibz vni-
uersis. Quāntis in illa die expeditet oim
membrorū vsu in hac vita caruisse. Quā-
ti muti z elingues tūc feliciores nugacibz
erunt. Quot pastores viri rudes et si-
plices beatiores philosophis et poetis ap-
parebunt. Ut autē euidētius appareat
reprobos cōfusio: p̄siderandus est triplex
modus reuelatiōis peccatorū in diuino iu-
dicio.

Prima d̄r accusatiue p̄ditionis.

Secda iniuriatiue offensionis.

Tertia exprobratiue abusionis

Prima igit̄ zc. q̄ mali malos accusabunt
eos pdendo. Val. vñz conscij pctōz z q̄
fuerūt aliq̄ modo cal. a ipsoz prodēt̄ ac-

cusabunt eos q̄ hmōi pctā p̄miserūt. Erit
aut̄ hmōi accusatio triplex p̄cipua. Prima
est p̄prie p̄sciētie. Cōsciētia em̄ seip̄az ve-
lit nolit: pdet et accusabit se corā omnibz.
Ro. ij. Testim̄ ill' p̄bi. p̄scia ipsoz: z inf se
inui. cogitationū accusantiū aut etiāz de-
fendētū in die q̄ iudicabit dominus ocl
cultra cordiū. Tūc implebit illud Apocal.
xxj. Libri ap̄ti sunt: Tūc apparebunt cog-
itationes male p̄sumptiones: hypocri-
ses: turpes d̄lectatiōes: puerse volūtates:
inuidie: odia: et hmōi peccata cordis: blas-
phemie: adulationes: seminatiōes discor-
die: diffamatiōes: et cetera oris peccata:
Omnes immūdicie et turpitudines i ma-
trimonio et alias facte. Fraudes: furta: et
omnia alia mala. Videant singuli q̄ nunc
in libro p̄sciētie scribunt: quia tūc palam
ap̄ietur. Tūc ḡ sicut habet Hier. xx. Ar-
guet te malicia tua z auersio tua increpa-
bit te. Sicut em̄ furtū ligatū in collo fu-
ris prodeit et accusat euz: Ita tūc peccata
accusabūt miserū peccatorē. Bern. Tūc
opa siml loq̄ntia dicēt ad miserū peccato-
rē: Tu nos egisti. Opa tua sumus: nō te
deseremus: tecū erimus: tecū ad iudiciū
ibimus. Idē. Opa eoz sequūtur illos sed
opa maloz p̄sequūtur eos. Ideo vt dicit
Amb. in lib de officijs. Unusquisq̄ reus
redargutus erit in seip̄o. p̄pter qd̄ bene di-
cit Aug. O homo si times iudiciū: corri-
ge consciētia. Scda est accusatio suppo-
sitiue nequicie: quia. s. illi qui p̄ adulationē
aut vanū seruoze: Aut etiā p̄ negligentia
suoꝝ superiorū fuerūt ab eis in suis vicijs
supportati: nō correcti: nō puniti: pdent z
accusabunt eos. vt subditi platos: filij pa-
rentes: discipuli mḡros: z hmōi. Vñ. Eccl.
iij. De impio p̄re p̄querunt filij. Jo. dicit
Sap. vj. Horrende et cito apparebit qm̄
durissimū iudiciū fieri his q̄ p̄iunt. z Ber.
sup. Cant. Terribilis deus sup filios homi-
num. Pastores aut̄ tribunal ch̄i z audiet
grauis platos q̄rela z accusatiō dura quo-
rū vixere stipēdis nec diluere peccata: q̄-
bus facti sūt duces ceterz mediatores frau-
dulenti. Tertia est accusatio diabolice p̄-
sucte. Accusabunt em̄ eos diaboli qui su-
is p̄uis suggestiōibz adheserunt. Sūt igit̄
p̄ditores. Nūc ei suggerūt pctm fieri sed
de ipso p̄missio accusabunt: sicut z socii su-

Feria. II. post. dñicam. II.

ris inter dū accusat eū, Un̄ apoc. xij. Dia-
bolus dī accusator frat̄ qz accusat illos
ante p̄spectu dī die ac nocte. Et Aug. dī
Ab̄tū omēs ante tribunal ch̄i z p̄sto
erit diabolus z recitabit verba n̄e p̄f̄s
siōt̄z obijciet nobis in faciē qd fecimus
z in quo peccauimus. In q̄ loco z quid fa-
cere debebamus. Dicitur est em̄ ille ad
uersarius noster. Equiss̄e iudex. Judi-
ca istū esse meū ob culpā qui tuus ee no-
luit p̄ gratiā. Un̄ z ch̄yso. dī. Habes ac-
cusatorē acerrimū obtura os ei. scz p̄ cō-
fessione q̄ claudit os diaboli. Exempluz
narrat cesarius q̄ qdā demone audire de-
siderans. p̄pter turpia q̄ cōmiserat p̄pro-
pinq̄. nō audebat timēs illa sibi coraz
oibus improp̄ari. Cōfessus ḡ volūtate
peccandi retēta tñ locū adijt. Vira res
Dorvt limē dom⁹ attingit demō clama-
uit. Amice veni bene te de albasti z tur-
pia q̄ cōmiserat recitauit. Tristis aut̄ z cō-
sciētia accusante reuersus est ad sacerdo-
tē cū vero p̄posito emendationis cōfessio-
nem iterauit. Tūc sacerdos. Redi in q̄t
nūc securus nō plus denū te cōfundet.
Intrante autē illo: quidā circūstantiū di-
xerūt demoni. Ecce amicus tuus iterum
venit. Rūdit demon. Quis est ille. Et di-
xerūt ille est cui paulo an̄ tā turpia impro-
perasti. Et demon ait. Ego nil ei i prope-
raui z de eo nihil mali noui. Et sic extima-
uerūt demone esse meritū q̄ ip̄s p̄fessio-
nem ignorabant. sicqz p̄ notā p̄fessiois ei
uasit ille notā cōfessionis. Un̄ amb. Sam-
te p̄tutis cōfessione dixerim q̄ pctā q̄ per
p̄fessionē delent demones. scire phibēt.

Proftio Audist̄ zc. Et certe p̄ ceterz
grauiſſima ē p̄fessioe accusatio. Un̄
dete ergo qd in libro p̄fessioe scriptū est.
Dicit em̄ lex. Sentētia debet ee p̄formis
libello. ff. de cōi diuidendo. l. vt fund⁹. Et
notate bñ qd h̄r. xj. q. iij. In cunctis. Cō-
fessio sola si accusat: liber sine accusa-
tione esse nō pōt. Lauete ne sitis similes
ei q̄ vadens ad curiā plamēti testes. p̄ se
deposuituros alios abijt: alios occidit: de
posituros vero p̄tra se nutrit z cōseruat.
Et cōsimiliter facit de instrumentis. Ex-
pone. qm̄ multi bonos angelos abijcunt
z opera bona mortificāt: mala aut̄ nutriūt
zc. Et si quid fuerit boni in libro cōscien-

tie delent z maculas peccatorz ibi imp̄p̄-
munt de q̄bus dici pōt illud L̄breñ. iij.
Denigrata est facies eoz super carbones
nō sunt cogniti in plateis: cognitione scz
approbatiua a deo.

Feria. iij. post. iij. dñicam Aduētus.

Abijciamus

Arc. Mortui resurgūt. Dar.
z Abijcietis operib⁹ tenebra-
rū dici pōt: mortui resurgūt. Pro quo no-
ta triplicem esse mortē: scz nature culpe:
z gebēne. A p̄ma oēs resurgunt. A sc̄da
aliqui sic. aliqui nō. A tertia nulli. De p̄-
ma. ij. Re. xij. Oēs morimur z q̄si aque
in terrā dilabimur. De sc̄da. Apoc. ij.
Nomen habes q̄ vitas z mortuus es.
De tertia. ps. Vires peccatorz pessima.
Nūc ergo laborent peccatores a sc̄da mor-
te surgere ne cadant in tertia a qua resur-
gere nullatenus licebit.

Abijciamus zc.

Pro p̄mo. An vnitas p̄sone ch̄i ex-
cellat oēs vnitates. Q. sic. Ber. ad
eugenū. Inter oia q̄ dicunt vnū arcē te-
net vnitas trinitatis. Sc̄do. Illa vnitas
p̄cellit q̄ tres substantie in ch̄o sūt vna p̄-
sona. Cōtra. Diuinitas z hūanitas maxi-
me distant. Rūdit bon. in. iij. dis. vj. Si
loq̄mur de vnitate p̄ cōuenientia in p̄so-
na: sic simpliciter loq̄ndo vnio q̄ est in ch̄i-
sto super oēs est sup̄ma.

Quia p̄ter persone simplicitatem.

Quia p̄ter vnibilitū dignitatem.

Quia p̄ter vnioz inseparabilitatem.

Quia p̄ter vnionis singularitatē. q̄ fuit
em̄ellentissime dignitatis. Licet autē diu-
nitas ab hūanitate maximā habeat distā-
tiā in natura: tñ q̄ntū ad influentiā z crea-
ture sustentationē maximā sūt hz appro-
ximationē. Hoc bon. Pro fūdamēto.
Singularissima est h̄mōi vnitas z natu-
re hūane incōprebensibilis. Un̄ cū p̄hs
multos ponat modōs vnitatis: nullus tñ
sibi ponit ad quē h̄ vnitas p̄tineat. De q̄ sic
ait galfredus in sua poetria nouella. Non
aliter p̄t̄ hoīs p̄sternit et hostē n̄ de? in-
dueret carnē: qz sic erat vna cū p̄tute dī p̄-
tus hūana. Querit ḡ An illa vnitas zc.